

Hans-Hermann Hoppe

Az egészségügy megoldása
4 lépésben

HANS-HERMANN HOPPE

Az egészségügy megoldása 4 lépésben

Fordította: Táborszki Bálint

Az egészségügy minden jóléti államban az egyik leginkább szocialista gazdasági szektor, valamint ez az a szektor, amelyik - az oktatást leszámítva - a leghosszabb ideje szocialista. Napjaink egészségügyi válsága a területi szocializmus elkerülhetetlen következménye (mint ahogyan a párhuzamos oktatási krízis is az oktatásbeli szocializmus szükségszerű következménye). Ennek megfelelően a probléma gyógymódja és megoldása egyszerűen alávetni végre az egészségügy-ipart a magántulajdon-alapú piacgazdaság "normális" szabályainak és gyakorlatainak.

Ez négy alapvető reformot jelent. Majd' egy évszázadnyi szocializált egészségügy után ez a négy reformlépés elsőre talán radikálisnak vagy drasztikusnak, sőt, akár nyersnek és durvának is tűnhet. De mindegyik lépés egyszerűen abból az ártalmatlan és egyszerű kérésből fakad, hogy az egészségügyi szolgáltatókat és iparokat vessék alá ugyanazoknak a szabályoknak, mint a 'normális' vállalatokat; és minden reformlépés hozzájárul az egészségügyi termékek és szolgáltatások árának csökkenéséhez illetve minőségük növekedéséhez; azaz a bőséghez és az egészséghez.

1. Az orvosképző iskolák, kórházak, gyógyszertárak illetve az orvosok és a többi egészségügyi személyzet minden engedélykötelességének eltörlése

Minden jóléti államban jelentősen korlátozó engedélykötelességek terhelik az orvosképző iskolákat, a kórházakat, a gyógyszertárakat, illetve a doktorokat és más egészségügyi személyzetet. A kínálatukat javarészt rendeletek szabályozzák és korlátozzák, nem pedig a fogyasztói kereslet.

ELLENPROPAGANDA

A személyes és politikai szabadság tudástára

Az engedélykötelességek eltörlésével a kínálatuk szinte azonnal megnövekedne, zuhannának az árak, és az egészségügyi szolgáltatások nagyobb választéka jelenne meg a piacon.

Versengő, önkéntes akkreditációs ügynökségek vennék át a kötelező állami szakvizsga helyét – ha az egészségügyi szolgáltatók úgy gondolják, hogy az efféle akkreditáció növelné intézményük jó hírét, illetve amennyiben a fogyasztókat érdekli az intézmény elismertsége és hajlandóak fizetni érte.

Mivel a fogyasztókat többé nem ringatnák abba a hitbe, hogy az egészségügynek létezik egy "nemzeti színvonala," azok több energiát fektetnének a keresésbe és nagyobb diszkriminációval hoznák meg egészségügyi döntéseiket.

2. A gyógyszeripari termékek és orvosi eszközök termelésére és eladására kivetett összes állami korlátozás eltörlése

Minden jóléti állam hasonlóan súlyos korlátokat ró a gyógyszerészeti és gyógyászati termékek előállítására és árusítására. Gyakorlatilag minden gyógyszernek és gyógyászati kezelésnek először állami beleegyezést kell szereznie és állami termékengedélyt kell kapnia, mielőtt bárki elkezdheti értékesíteni és népszerűsíteni őket. Nem a fogyasztók, hanem a központi kormány és annak "közegészségügyi hivatala" (mint az Élelmiszer- és Gyógyszer-Engedélyeztetési Hivatal az Egyesült Államokban) határozzák meg, milyen egészséggel kapcsolatos termékeket árusíthatnak. Visszatéríteni az egészségügyet a piaci rendszerbe azt jelenti, hogy el kell törölni az összes korlátozást és engedély-kötelességet, és el kell törölni az Élelmiszer- és Gyógyszer-Engedélyeztetési Hivatalt meg a többi nemzeti megfelelőjét.

A gyógyszerek és a kezelések költsége és ára jelentősen zuhanna; mivel a fogyasztók követelik őket több, nagyobb választékú és jobb termék érné el a piacot gyorsabban és hamarabb. Versengő önkéntes jóváhagyási és akkreditációs ügynökségek vennék át a monopolisztikus

és kényszeralapú állami engedélyezés helyét, feltételezve, hogy elegendő fogyasztói kínálat létezne az efféle ügynökségek által biztosított szolgáltatásra. A versengő gyógyszer- és eszközgyártók és eladók pedig egyre jobb termékleírásokat és garanciákat nyújtanának, a perek elleni védelem illetve a fogyasztók csalogatása érdekében.

3. Az egészségbiztosítás iparának deregulációja

A magánvállalkozás olyan események ellen nyújthat biztosítást, amelyek felett a biztosítottak semmilyen irányítással nem rendelkeznek. Az ember nem biztosíthatja magát például öngyilkosság vagy csőd ellen, mivel önmagán múlik ezen események előidézése.

Mivel egy ember egészsége – vagy annak hiánya – egyre inkább saját irányítása alatt áll, számos, ha nem a legtöbb egészségügyi kockázat valójában biztosíthatatlan. A „biztosítás” olyan kockázatok ellen, amelyek valószínűségét az egyén képes szisztematikusan befolyásolni, az egyén felelősségének hatáskörébe tartozik.

Továbbá minden biztosítás az egyéni kockázatok összevonását foglalja magába. Azt, hogy a biztosítók többet fizetnek egyeseknek, és kevesebbet másoknak. De előre és biztosan senki nem tudja, kik lesznek a „nyertesek” és a „vesztesek.” A „nyertesek” és a „vesztesek” eloszlása véletlenszerű, és az ebből fakadó vagyoni újraelosztás rendszertelen. Ha szisztematikusan meg lehetne jósolni a „győzteseket” és „veszteseket,” a „vesztesek” nem a „győztesekkel” szeretnék összevonni kockázatukat, hanem más „vesztesekkel,” mivel ez csökkentené a biztosítási költségeiket. Például a személyes baleset-kockázatomat nem a hivatásos futballjátékosokéval szeretném összevonni, hanem kizárólag azokkal, akik hozzám hasonló körülmények között vannak, alacsonyabb költségekkel.

Az egészségbiztosítók visszautasításhoz való jogának – hogy biztosíthatatlanként kizárjanak bármilyen egyéni kockázatot – jogi korlátozása miatt a jelenlegi egészségbiztosító rendszer csak részlegesen foglalkozik a biztosítással. Az ipar nem diszkriminálhat szabadon a különböző csoportok kockázatainak között.

Ennek következtében az egészségbiztosítók lefednek számtalan biztosíthatatlan kockázatot a tényleges biztosítási kockázatok mellett és azokkal összevonva. Nem diszkriminálnak különböző embercsoportok ellen, akik jelentősen különböző biztosítási kockázatokkal jelentenek. Az ipar tehát egy vagyonújraelosztási rendszert üzemeltet – ami a felelőtlen cselekvőknek és magas kockázatú csoportoknak nyújt hasznot a felelős egyének és alacsony kockázatú csoportok kárára. Ennek megfelelően az iparág árai magasak és egyre felfújódnak.

Az ipar deregulációja a korlátlan szerződési szabadság visszaállítását jelenti: megengedi egy egészségbiztosítónak, hogy bármilyen szerződést felajánljon, hogy kockázathoz mértén befoglaljon vagy kizárjon, hogy diszkrimináljon az egyének bármely csoportjai között. A biztosíthatatlan kockázatok elveszítenék lefedettségüket, a megmaradó lefedettségnek nyújtott biztosítási csomagok változatossága megnövekedne, az árkülönbségek pedig tényleges biztosítási kockázatot tükröznének. Átlagosan az árak drasztikusan zuhannának. A reform pedig ismét bevezetné az egyéni felelősséget az egészségügybe.

4. A betegeknek vagy egészségteleneknek adott mindennemű támogatás eltörlése

A támogatások többet teremtenek mindenből, amit támogatnak. A betegeknek, az egészségteleneknek és a rokkantaknak nyújtott támogatások a gondatlanságot, a szegénységet és a dependenciát bátorítják. Alávetni az egészségügyet a piac rendjének magába foglalja, hogy el kell törölni minden támogatást, a kényszeralapú – adók általi – segélyezés helyét pedig biztosításnak, családi segítségnek és önkéntes jótékonyágnak kell átvennie. Ha eltöröljük az efféle támogatásokat, erősítjük az akaraterőt arra, hogy az ember egészségesen éljen és dolgozzon, és erősödni fog a jövő nemzedékek egészségének minősége.

Összefoglalásképp semmi nem lehetne jobb, mint Mises-t idézni az egészségügy kapcsán. Majdnem hetven év és felmérhetetlen emberi

fájdalom és szenvedés kellett ahhoz, hogy általánosan elfogadják, amit Mises már 1922-ben cáfolhatatlanul demonstrált a szocialista gazdaság lehetetlenségéről. Ugyanekkor és ugyanitt Mises a kötelező társadalombiztosítás pusztító "logikáját" is elmagyarázta, illetve felvázolta jelenlegi egészségügyi válság megoldását:

"A társadalombiztosítás értelmiségi bajnokai valamint az azt bevezető politikusok és államférfiak szemében a betegség és az egészség az emberi test két külön állapotának látszott, amely mindig, nehézség vagy kétség nélkül elválasztható vagy megkülönböztethető egymástól. Bármelyik doktor képes diagnosztizálni az 'egészség' jellemvonásait. A 'betegség' egy testi jelenség, ami az emberi akarattól függetlenül bukkant fel, és nem hatott rá az akarat általi befolyásolás [...] Namost, ebben a mondatban minden állítás hamis.

Nincsen tisztán meghatározott határvonal egészség és betegség között. Betegnek lenni nem a tudatos akarattól és a tudattalanban működő lelki erőktől független jelenség. Egy ember alkalmassága nem pusztán fizikai állapotának eredménye; javarészt elméjén és akaratán múlik. Tehát a teljes elképzelés, hogy orvosi vizsgálattal elkülöníthető az alkalmatlan az alkalmastól és a szimulánstól, és a munkaképes a munkaképtelentől, tarthatatlannak bizonyul. Azok, akik úgy hitték, hogy a baleset- és egészségbiztosítás alapja a betegségek és a sérülések, illetve következményeik meghatározásának teljesen effektív módja lehet, nagyot tévedtek. A baleset- és egészségbiztosítás pusztító természete végső soron abban a tényben rejlik, hogy az efféle intézmények ösztönzik a sérüléseket és a betegségeket, gátolják a felépülést és gyakran előidéznek - de legalábbis fokozzák és hosszabbítják - azokat a működészavarokat, amelyek betegséget vagy sérülést követnek [...] Egészen más dolog egészségesnek érezni magát és orvosi értelemben egészségesnek lenni, és egy ember munkaképessége javarészt független az egyéni szerveinek fiziológiailag mérhető és megállapítható működésétől. Az

ember, aki nem szeretne egészséges lenni, az nem pusztán szimuláns. Ő egy beteg ember. Ha az egészségnek és az alkalmasságnak vágya meggyengül, az betegséget és munkaképtelenséget okoz. Az egészség és a munkaképesség vágyának gyengítésével vagy teljes elpusztításával a társadalombiztosítás betegséget és munkaképtelenséget teremt; megteremti a panaszkodás szokását - ami önmagában is egy neurózis - és egyéb neurózisokat. Röviden, ez egy intézmény, ami hajlamos ösztönözni a betegséget, nem beszélve a balesetekről, és jelentősen fokozza a balesetek és betegségek fizikai és pszichés eredményeit. Társadalmi intézményként az embereket testileg és lelkileg megbetegíti, vagy legalábbis segíti a betegségek sokszorozódását, meghosszabbodását és fokozódását."

ELLENPROPAGANDA

A személyes és politikai szabadság tudástára

Kedves olvasónk,

Bármennyire is fontosnak találjuk a szabadság üzenetét és annak elterjesztését Magyarországon, sajnos képtelenek vagyunk tartósan önerőből, a segítséged nélkül csinálni.

Kérjük, támogasd az oldalunkat egy egyszeri összeggel, vagy iratkozz fel egy havonta automatikusan ismétlődő támogatásra [ide kattintva](#).